

566**UKŁAD****o przyjaźni i współpracy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Turecką**

sporządzony w Warszawie dnia 3 listopada 1993 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 3 listopada 1993 r. został sporządzony w Warszawie Układ o przyjaźni i współpracy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Turecką w następującym brzmieniu:

UKŁAD**o przyjaźni i współpracy między Rzeczpospolitą
Polską a Republiką Turecką**

Rzeczpospolita Polska i Republika Turecka, zwane dalej „Stronami”,

— pragnąc zacieśniać wzajemne więzi oparte na długotrwałych stosunkach dyplomatycznych, współpracy i przyjaźni między obu narodami,

— potwierdzając swoje zobowiązania wynikające ze wszystkich obowiązujących umów dwustronnych, a w szczególności z Traktatu o przyjaźni między Polską i Turcją z dnia 23 lipca 1923 r.,

— podkreślając wolę uzupełnienia tego traktatu umową dostosowaną do współczesnych potrzeb,

— przekonane o konieczności poszanowania zasad demokracji i sprawiedliwości oraz popierania i przestrzegania praw człowieka i podstawowych swobód,

— zdecydowane umacniać pokój, stabilizację oraz bezpieczeństwo i współpracę w Europie,

— świadome znaczącej roli, jaką Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego i Unia Zachodnioeuropejska odgrywają w zakresie bezpieczeństwa w Europie,

— wierni prawu międzynarodowemu, w szczególności Kartcie Narodów Zjednoczonych,

— uznając zasadnicze znaczenie postanowień Aktu końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie z dnia 1 sierpnia 1975 r., Paryskiej karty Nowej Europy z dnia 21 listopada 1990 r. i innych dokumentów Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

1. Strony zobowiązują się umacniać przyjaźń i współpracę oraz pogłębiać zrozumienie i zaufanie istniejące między nimi.

2. Strony będą postępować we wzajemnych stosunkach zgodnie z zasadami suwerennej równości, zakazu stosowania siły lub groźby jej użycia, nienaruszalności granic, integralności terytorialnej państw, pokojowego rozstrzygnięcia sporów, nieingerencji

w sprawy wewnętrzne, przestrzegania praw człowieka i podstawowych swobód, równych praw narodów oraz ich prawa do samostanowienia.

Artykuł 2

1. Strony będą dążyć do umocnienia międzynarodowej stabilizacji, bezpieczeństwa i współpracy, w szczególności na kontynencie europejskim. Będą wspierały skuteczne funkcjonowanie zintegrowanych europejskich i transatlantyckich instytucji i mechanizmów zapewniających bezpieczeństwo i budujących zaufanie. Strony będą także współdziałać w wypracowywaniu dalszych środków w ramach współpracy dwustronnej i regionalnej.

2. Strony będą współpracować na rzecz osiągnięcia możliwie najniższego poziomu sił zbrojnych i uzbrojenia w Europie w celu eliminacji potencjału umożliwiającego agresję zbrojną, uwzględniając jednocześnie potrzeby uzasadnione obroną i bezpieczeństwem państw, zgodnie z postanowieniami Karty Narodów Zjednoczonych.

3. Strony będą działać wspólnie na rzecz umocnienia międzynarodowych mechanizmów mających na celu nierozprzestrzenianie oraz eliminację wszystkich broni masowego rażenia, a także na rzecz popierania uczestnictwa wszystkich państw w tych mechanizmach oraz ich pełnego stosowania.

Artykuł 3

1. Strony będą dążyć do trwałego przekształcenia Europy w kontynent, na którym będą przestrzegane prawa człowieka i podstawowe swobody oraz fundamentalne zasady demokracji i sprawiedliwości. W tym celu będą one współpracować w ramach Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Rady Europy oraz innych organizacji międzynarodowych.

2. Strony będą działać na rzecz usuwania dzielących Europę różnic w poziomie rozwoju oraz przekształcania kontynentu europejskiego w obszar wspólnego dobrobytu i współpracy.

Artykuł 4

Strony będą prowadzić regularne konsultacje na różnych szczeblach w celu zapewnienia dalszego rozwoju i pogłębiania stosunków dwustronnych. Konsul-

tacje te będą dotyczyć w szczególności bezpieczeństwa europejskiego i regionalnego.

Artykuł 5

Strony będą popierać bezpośrednie kontakty między parlamentami, partiami politycznymi, stowarzyszeniami, organizacjami gospodarczymi oraz związkami zawodowymi.

Artykuł 6

Strony będą popierać współpracę między ich terenowymi jednostkami administracji oraz będą zachęcać do powstawania związków miast bliźniaczych.

Artykuł 7

Strony będą sprzyjać rozwojowi współpracy kulturalnej. Strony otoczą szczególną opieką historyczne miejsca i dobra kultury związane z historią i tradycjami drugiej Strony.

Artykuł 8

1. Strony będą sprzyjać wzajemnie korzystnej współpracy gospodarczej, włączając wymianę handlową opartą na zasadach rynkowych. Stworzą one dogodne warunki takiej współpracy, z uwzględnieniem ochrony inwestycji, technologii, praw autorskich i patentowych; zawrą odpowiednie umowy w zakresie współpracy gospodarczej.

2. Strony będą sprzyjać rozwojowi współpracy naukowej i technicznej.

Artykuł 9

1. Strony potwierdzają swoje stanowisko przeciwne wszelkim rodzajom terroryzmu, niezależnie od motywów

Po zapoznaniu się z powyższym układem, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:
— został on uznany za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych,
— jest przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony,
— będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 1 grudnia 1993 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *A. Olechowski*

L.S.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

567

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 30 czerwca 1995 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Układu o przyjaźni i współpracy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Turecką, sporządzonego w Warszawie dnia 3 listopada 1993 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z artykułem 11 ustęp 1 Układu o przyjaźni i współpracy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Turecką, sporządzonego w Warszawie dnia 3 listopada 1993 r., nastąpiła w Ankarze dnia 15 czerwca 1995 r.

i celów działania sprawców. Strony uznają, że terroryzm nie może być usprawiedliwiony żadnymi okolicznościami.

2. Strony będą współpracować w zwalczaniu międzynarodowego terroryzmu, zorganizowanej przestępczości oraz przemytu broni, narkotyków i przedmiotów narodowego dziedzictwa, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem wewnętrznym każdej ze Stron.

Artykuł 10

Niniejszy układ nie jest wymierzony przeciwko jakiemukolwiek państwu i nie narusza jakichkolwiek praw ani zobowiązań wynikających z umów dwustronnych i wielostronnych obowiązujących w stosunkach każdej ze Stron z innymi państwami.

Artykuł 11

1. Niniejszy układ podlega ratyfikacji i wejdzie w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

2. Układ niniejszy zostaje zawarty na okres 10 lat. Będzie on automatycznie przedłużany na kolejne okresy pięcioletnie, jeżeli żadna ze Stron nie wypowie go w drodze pisemnej notyfikacji skierowanej do drugiej Strony przynajmniej na rok przed upływem kolejnego okresu ważności.

Sporządzono w Warszawie dnia 3 listopada 1993 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, tureckim i angielskim, przy czym wszystkie teksty mają jednakową moc. W razie rozbieżności przy ich interpretacji, rozstrzygający będzie tekst w języku angielskim.

W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej
L. Wałęsa

W imieniu
Republiki Tureckiej
S. Demirel

wymiana dokumentów ratyfikacyjnych wymienionego układu.

Powyższy układ wszedł w życie dnia 15 czerwca 1995 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *W. Bartoszewski*